

Concluzii **Întâlnire consultativă extinsă a Asociației Industriei Lemnului – Prolemn**

Joi, 10 martie 2022, de la ora 9:00 | Pensiunea Terra, Bistrița

Participanți, în calitate de membri sau invitați:

Companii cu activitate de exploatare:

- Austrosomes Trading SRL
- Asirex Star
- Lignum Trend
- RG Holz

Companii cu activitate de prelucrare primară - rășinoase:

- HS Timber Productions
- Silvania International
- Lignum Trend
- Romanel Internațional
- RG Holz

Companii cu activitate de prelucrare primară - foioase:

- Virix Prod
- Business Forest

- Stargate Internațional

Industria plăcilor:

- Egger România
- Kastamonu România

Industria energiei din biomasă:

- Bioenergy Suceava
- Egger România.
- HS Timber Productions

Construcții din lemn/produse finite altele decât lemnul:

- Silvania Internațional
- Doxar

Participarea la întâlnire a fost la nivel de vârf, fiind reprezentate companiile de top pe fiecare sector de activitate.

Concluziile discuțiilor temelor puse în dezbatere conform agendei întâlnirii:

1. SITUAȚIA ACTUALĂ PE PIAȚA LEMNULUI - SOLUȚII PROPUSE DE PROLEMN.

- participanții la întâlnire au subliniat perturbări grave ale fluxurilor de aprovizionare de pe piața internă, cu efect în opriri temporare sau reduceri ale capacităților de producție sau oprirea unor secții, manifestate începând cu primăvara anului 2021, agravate în toamna anului 2021 și cronicizate în primăvara anului 2022.
- deficitul de resursă de pe piața internă a condus la o explozie a prețurilor resursei de lemn, mult peste nivelurile pieței internaționale, punând în pericol competitivitatea companiilor din România din industria lemnului.
- se remarcă prețuri spot la licitațiile de lemn fasonat sau lemn pe picior inexplicabile prin activitatea economică normală, prețuri exagerate care ar trebui să devină alerte de risc pentru activități ilegale.
- tranziția la valorificarea masei lemnoase în formă fasonată, în condițiile în care 75% din lemnul fasonat se vinde în condiții improprii, la drum auto, în loturi neeconomice prin dimensiunea redusă, cu accesibilitate greoaie, este o limitare a transparenței și a concurenței loiale pe piața lemnului.
- actualul sistem de valorificare a masei lemnoase fasonate conduce la modele de business cu operatori economici care furnizează servicii de exploatare, cumpără loturile de masă lemnoasă rezultate în urma prestației de servicii, prelucrează masă lemnoasă în instalații proprii și în multe cazuri achiziționează și masă lemnoasă pe picior din aceeași zonă a prestației de servicii, conducând la riscuri de tăiere ilegală a masei lemnoase și la afectarea concurenței loiale.
- în unele cazuri, prețurile mari de adjudecare conduc la amânarea eșalonării la exploatare a parchetelor de către firmele care le-au adjudecat, cu efect în reducerea volumului de resursă existent în piață.

Cauzele majore identificate care au condus la deficitul artificial de resursă din piața lemnului sunt:

- implementarea sistemului SUMAL 2.0 la 1 februarie 2021, cu blocajele temporare induse de problemele de funcționalitate și efectele sistemice pe termen lung prin îngreunarea procedurilor de punere în valoare a masei lemnoase pe micile proprietăți și în vegetația forestieră din afara fondului forestier național. De asemenea, au fost îngreunate importurile, prin obligativitatea de a emite avize înregistrate în SUMAL 2.0 la transbordarea de la transport naval la transport auto sau pe cale ferată, cu măsurarea piesă cu piesă a întregului volum, operațiune imposibilă de organizat logistic în porturi.
- apariția reglementărilor privind evaluarea de mediu a amenajamentelor silvice - prin modificarea Codului Silvic - și a ordinelor privind revizuirea evaluării de mediu a amenajamentelor silvice, cu blocajele de lungă durată a aplicării unor amenajamente silvice și implicit , afectarea resursei de masă lemnoasă pusă în piață.
- reducerea volumului de masă lemnoasă pus în piață de către RNP - Romsilva, ca urmare a strategiei de tranziție la lemn fasonat, cu reducerea aproape la jumătate a ofertei de lemn pe picior și întâzieri ale contractării prestațiilor de exploatare de lemn fasonat, cu efect în apariția unui deficit de masă lemnoasă pe piața lemnului.

În contextul acestui deficit artificial de resursă cu proveniență de pe piața internă, războiul din Ucraina a creat perturbări suplimentare ale fluxurilor de aprovizionare, existând importuri semnificative din Ucraina, Belarus și Rusia pe următoarele segmente:

- cherestea de rășinoase și de foioase.
- PAL, MDF și OSB.
- placaje din lemn.
- tocătură și biomasă din lemn.
- peleți.
- celuloză și carton pentru ambalaje.
- paleți din lemn.

În contextul războiului din Ucraina, a deficitului și a prețurilor foarte mari ale resurselor energetice , situație similară înregistrată și pe multe segmente ale industriei materialelor de construcții și industriei ambalajelor, participanții au arătat că **este o nevoie urgentă de acțiune pentru cea mai bună utilizare posibilă a disponibilului nostru național de resurse regenerabile, resursa de lemn din pădurile gestionate durabil ale României reprezentând o soluție care poate susține reducerea dependenței de importuri pe toate aceste segmente de piață, poate susține creșterea economică și concomitent urmărirea obiectivelor de dezvoltare a unei economii verzi, bazate pe resurse naturale regenerabile, a unei economii circulare și cu impact redus asupra mediului.**

Participanții au subliniat că este nevoie de măsuri urgente de susținere a industriei naționale a lemnului prin:

1. Măsuri imediate, pe termen scurt:

- aprobarea unei cote anuale de recoltă de masă lemnoasă de către Consiliul de Administrație RNP - Romsilva la nivelul posibilității stabilite de amenajamentele silvice, de 11-13 milioane mc, conform prevederilor Regulamentului de valorificare a masei lemnoase.

- oferirea imediată în piață, ca masă lemnoasă pe picior, a resursei de lemn programată a fi pusă în piață ca lemn fasonat, în condițiile parcurgerii procedurilor de contractare a prestațiilor de exploatare fără a fi adjuocate.

2. Măsuri pe termen mediu:

- repunerea în dezbatere publică a proiectului de modificare a HG 497/2020 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a celor privind proveniența și circulația materialelor lemnoase destinate consumului propriu al proprietarului și a unor măsuri de aplicare a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor care revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn, astfel încât să fie respectate principiile EUTR 995/2010:
 - să nu fie îngreunată activitatea economică cu sarcini administrative excesive.
 - trasabilitatea să fie urmărită în principal la prima punere pe piață a masei lemnoase, cu orientarea controlului pe zone și activități de risc.
 - să fie încurajată conformarea voluntară, prin implementarea de sisteme *due diligence* proprii ale operatorilor economici. Sistemul SUMAL 2.0 trebuie să reprezinte o bază pentru susținerea sistemelor proprii ale operatorilor economici.
 - să existe norme separate pentru consumul propriu al micilor proprietari, conform prevederilor Codului Silvic.
- modificarea Ordinelor de ministru 1946 și 1947/ 2021, privind evaluarea de mediu și revizuirea evaluării de mediu a amenajamentelor silvice, astfel încât procedura să fie fluentă și să nu conducă la blocaje în aplicarea amenajamentelor silvice, cu afectarea resursei de lemn disponibilă în piață.

3. Măsuri pe termen lung:

- dezvoltarea unei strategii forestiere naționale și urmărirea implementării acesteia, cu obiectivul de a valorifica potențialul sectorului pădure-lemn de a susține concomitent creșterea economică bazată pe bio-resursa regenerabilă și urmărirea obiectivelor de mediu, cu urmărirea principiilor de utilizare în cascadă a resursei de lemn și obiective de maximizare a efectului de substituție al produselor din lemn și al biomasei utilizate ca sursă de energie pentru alte produse cu amprentă ecologică mult mai mare.
- implementarea unui sistem de valorificare a masei lemnoase care să prioritizeze accesul la resursă pentru operatorii economici care adaugă cea mai valoare economică, socială și de mediu resursei de lemn, proporțional cu consumul de masă lemnoasă din anul anterior- a se vedea modelul polonez.

2. DEZVOLTAREA STRATEGIEI FORESTIERE NAȚIONALE

Pornind de la realitatea:

- volumului anual recoltat redus față de creșterea pădurii, cu indici de recoltă sub media europeană;
- structurii pe clase de vârstă a pădurilor României care va conduce în următorii 20-30 de ani la o creștere semnificativă a posibilității de recoltă;
- nivelul redus al executării lucrărilor de îngrijire a pădurii, a căror executare poate conduce la creșterea stabilității arboretelor și concomitent la activarea creșterii pădurii;
- efectului de fixare al carbonului în produse din lemn, efectului de substituție al produselor din lemn și a biomasei lemnoase utilizate pentru producția de energie pentru produse cu amprentă ecologică mult mai mare,

, este necesară o poziționarea clară a guvernului și a tuturor ministerelor pentru a menține activă gestionarea durabilă a pădurilor.

În elaborarea strategiei forestiere naționale, Asociația Industriei Lemnului Prolemn se va implica prin susținerea participării în grupurile de lucru de către experți cu reprezentarea principalelor activități productive din industria lemnului.

Concomitent, Prolemn va susține campanii de comunicare publică privind rolul resursei de lemn din păduri gestionate durabil în noua bioeconomie.

Prolemn va susține realizarea studiului de evaluare a contribuției economice, sociale și de mediu a domeniului pădure-lemn, ca o contribuție la fundamentarea strategiei forestiere naționale, în baza protocolului realizat cu INCDS „Marin Drăcea”.

3. CONSTITUIREA GRUPURILOR DE LUCRU

S-a decis constituirea **grupurilor de lucru permanente** pe legislație și comunicare și a **grupurilor suport** în cadrul Prolemn, cu identificarea problemelor specifice pentru fiecare activitate: prelucrare primară, industria plăcilor, biomasă, construcții din lemn și produse finite altele decât mobila. Pentru o mai bună fundamentare a pozițiilor Asociației, se vor constitui următoarele grupuri:

Grupuri principale și permanente:

- pe linie de comunicare.
- pe linie de propuneri legislative - juridic.

Aceste grupuri vor fi susținute prin participarea aparatului executiv al Prolemn, cu cooptarea de experți din partea companiilor membre.

Grupuri suport tehnice - pe liniile principalelor activități din industria lemnului:

- sector de exploatare - leadership Austrosomes Trading
- prelucrare primară pe fag - leadership Virix Prod.
- prelucrare primară pe rășinoase - leadership HS Timber Productions
- industria plăcilor - vor urma consultări cu firmele din industria plăcilor.
- construcții din lemn/produse semifinite și finite, altele decât mobila - leadership Sylvania Internațional.
- energie din biomasă - leadership Bioenergy Suceava.
- politici europene - aparat executiv Prolemn.

Primele puncte identificate ca fiind prioritare de abordat, în urma unei prime consultări a grupurilor de lucru:

Grup prelucrare primară rășinoase:

- autorizarea instalațiilor de debitat, cu cerințe minime- de exemplu cojirea lemnului.
- simplificarea procedurilor de import portuar de masă lemnoasă.

Grup prelucrare primară foioase:

- extinderea cotei reduse de TVA de 5 % și pentru biomasa rezultată din prelucrarea primară a lemnului utilizată pentru încălzire, cu aceleași argumente ca și pentru cota de TVA redusă la lemnul de foc.

Grup industria plăcilor:

- dezvoltarea politicilor și legislației pentru reciclarea lemnului.

Grup biomasă:

- cuprinderea în biomasa certificabilă pentru schemele de suport pentru energie regenerabilă a biomasei din resturi de exploatare, din livezi, toaletări de arbori, administrarea spațiilor verzi, cu eliminarea birocrăției de emitere a avizelor de transport pentru această biomasă.
- asigurarea confidențialității și a secretului comercial de către aplicațiile cu acces public ale sistemului SUMAL, în special în cazul interogării datelor pe număr de mijloc de transport și al urmăririi publice a traseului transportului.

Grup industria construcțiilor/produse din lemn altele decât mobila:

- introducerea unor standarde de verificare a calității construcțiilor din lemn.
- actualizarea standardelor de certificare ISU pentru construcții din lemn.

4. DEZBATERI PE CELE DOUĂ PROIECTE LEGISLATIVE IMPORTANTE AFLATE ÎN DEZBATERE PUBLICĂ

Regulamentul de valorificare a masei lemnoase și Regulamentul de funcționare și organizare a SUMAL.

Dezbatere pe Regulamentul de valorificare a masei lemnoase.

În cadrul dezbaterii au rezultat ca propuneri:

- oportunitatea de a se reglementa în cadrul Regulamentului de valorificare a procedurii de achiziție a serviciilor de prestații de exploatare, pentru o fluidizare a acestora.
- implementarea unui sistem de valorificare a masei lemnoase care să prioritizeze accesul la resursă pentru operatorii economici care adaugă cea mai valoare economică, socială și de mediu resursei de lemn, proporțional cu consumul de masă lemnoasă din anul anterior - a se vedea modelul polonez.
- în cazul valorificării masei lemnoase sub formă fasonată, valorificarea din depozite cu dimensiuni minime economice ale loturilor cu respectarea unor standarde de sortare.
- măsuri de bune practici pentru eliminarea riscurilor de tăieri ilegale și concurenței neloiale în cazul valorificării masei lemnoase în formă fasonată: contracte cadru de exploatare ; separarea activității de prestație de exploatare , transport și valorificare , astfel încât să fie operatori economici diferiți.
- eliminarea din Regulament a prevederilor privind istoricul masei lemnoase procesate, îndeplinirea condiției de prelucrare a minim 40 % urmând a fi asumată prin declarație pe propria răspundere sau sancțiune în cazul nerespectării condiției.

Asociația Industriei Lemnului - Prolemn va solicita organizarea unei dezbateri publice pe proiectul de Regulament de valorificare a masei lemnoase.

Dezbatere pe Regulamentul de organizare și funcționare a SUMAL.

În cadrul dezbaterii s-a subliniat că proiectul de modificare a OM 118 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și funcționarea aplicațiilor SUMAL 2.0 face referire la o modificare a HG 497/2020 - Regulamentul privind controlul circulației masei lemnoase.

Proiectul de modificare a HG 497/2020 nu a fost supus dezbaterii publice din luna aprilie 2021, practic promovarea unei modificări a HG 497/2020 ar fi total netransparentă.

Observațiile de fond ale AIL-Prolemn legate de modificarea HG 497/2020 sunt actuale, conform documentului de poziție transmis către Minister.

AIL-Prolemn va solicita o dezbatere publică asupra proiectului de Modificare a HG 497/2020, în contextul dezbaterilor la nivel european al unui regulament de urmărire a trasabilității masei lemnoase care va modifica de fond Regulamentul European 995/2010.

Asociația Industriei de Prelucrare a Lemnului – Prolemn

Promovăm utilizarea responsabilă a lemnului din păduri gestionate durabil

web@pro-lemn.ro | www.pro-lemn.ro

Legat de proiectul de modificare a OM 118/2021, s-a concluzionat că termenele de 24 de ore de raportare, de la solicitarea organelor de control, a proceselor verbale de sortare, gaterare, transformare sunt nefezabile și nepractice.

5. ÎNTĂRIREA INSTITUȚIONALĂ A PROLEMN ȘI CREȘTEREA REPREZENTATIVITĂȚII ASOCIAȚIEI.

Participanții la dezbateri au subliniat necesitatea întăririi Asociației Industriei Lemnului - Prolemn, pentru o mai bună reprezentare a industriei lemnului.